

505. KÁROLYI MIHÁLY RAJK LÁSZLÓHOZ

(Párizs, 1948. augusztus 31.)

Fent hivatkozott jelentésemben¹ felhívtam Miniszter Úr figyelmét az itteni megélhetési költségek azon emelkedésére, amelyek a vezetésem alatt álló követség illetményeinek legutóbbi rendezése óta bekövetkeztek. Még mielőtt e jelentésemre választ kaptam volna, kénytelen vagyok az abban jelentett adatokat máris helyesbíteni az azóta bekövetkezett és az eddigi összes havi áremelkedéseket túlhaladó újabb emelkedésekre.

Augusztus hónap ugyanis valóban a francia megélhetési árindex fekete hónapjának nevezhető. Úgy az élelmiszer, mint az iparcikkek áremelkedése kivételesen magas volt. Vonatkozik ez mindenféle árucikkekre, még azokra is, amelyeknek a nyári időnyre való tekintettel nemhogy emelkedni, de esni kellett volna. Hogy csak néhány példát említsek: a paradicsom ára augusztusban 30-ról 60 frankra, tehát a duplájára, a dinnyéé 60-ról 90-re emelkedett. Emelkedett ezenkívül a hús ára 30-tól 60%-ig, a tojás 19-ről 23 frankra, az igazi a tejpor 110-ről 160 frankra, a bor 63-ról 82-re.

Textiláruban és cipőkben az emelkedés még ennél is nagyobb arányú volt. Erre vonatkozólag csatoltan tisztelettel felterjesztem a „L'Humanité” folyó hó 25-i számának erre vonatkozó pontos és részletes kimutatását. Ha mindezekhez hozzávesszük, hogy a cukor, kávé, csokoládé és rizs hivatalos ára (amiért jegyre kapni kis mennyiséget) ugyan csak 20-tól 35%-os emelkedést mutatott fel augusztus hónapban, kétségtelenül megállapítható, hogy az általános tényleges árindex legalább 25-35%-al emelkedett csupán e hónap folyamán. Ilyen körülmények között azt kell, hogy kérjem Miniszter Úrtól, hogy a fent hivatkozott jelentésemben kért újabb illetményrendezésnél az utóbbi adatokat is figyelembe venni szíveskedjék.

Rá kell továbbá mutatnom arra is, hogy az időközben lemondott André Marie-kormány tervbe vette és éppen lemondásának napján akart bevezetni több új hivatalos áremelést, éppen az elsőbbrendű életszükségleti cikkekben. Ezek: a kenyér, vaj, tej, hús és közlekedés. A tervezett áremelés 20-25% lett volna. Bár ezen intézkedés a kormány lemondása miatt nem került megvalósításra, mégis arra mutat, hogy az áremelkedés tendenciája a jövőben is nem csökkenő, hanem erősen emelkedő lesz. Meg vagyok róla győződve, hogy az őszi hónapok folyamán egyéb okokon kívül, már csak a bizonytalan belső politikai helyzetre való tekintettel is az áremelkedés nagy ütemben tovább fog folytatódni.

Erre való tekintettel ismét tisztelettel arra kérem Miniszter Urat, hogy illetményeink kért újabb megállapításánál ne csak a már ténylegesen bekövetkezett áremelkedésekre szíveskedjék tekintettel lenni, hanem oly megoldás legyen hozható, amely beosztottjaimnak *stabilitást és védelmet nyújthat a jövőbeni áremelkedésekkel szemben is*. Ellenkező esetben ugyanis az a sajnálatos helyzet fog bekövetkezni, hogy illetményeink utólagos emelése esetén az árak emelkedése időközben annyira túlhaladná az illetményeket, hogy azonnal újabb segítséget kellene kérnünk.

Befejezésül tisztelettel felemlítem, hogy az utóbbi napok folyamán az áremelkedésekkel kapcsolatban a nemes valuták ára eddig ismeretlen magasságba szökött fel. A dollár 345-ről 405-re, a svájci frank 88-ról 108-ra, az angol font 1000-ról 1120-ra ugrott fel csupán az elmúlt hét folyamán.

Károlyi s. k. követ

Ezen jelentés eredeti példánya légipostán terjesztett fel.

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (egykorú másolat)

¹ L. e kötet 492. sz. levelét.